

RECOMANACIÓ DEL SÍNDIC MUNICIPAL DE GREUGES

Assumpte: Recomanació relativa a les antenes de radiocomunicació del municipi

Antecedents del fet:

El propassat dia 13 de febrer una ciutadana de Palamós presentava una queixa a l'Oficina del Síndic Municipal de Greuges referida a una antena de telefonia mòbil instal·lada a l'immoble veí, els mateixos veïns es queixaven de la passivitat municipal davant d'aquestes instal·lacions.

Les instal·lacions de radiocomunicació al nostre municipi, pel que fa a emplaçaments, venen regulades per la Modificació puntual del Pla General aprovada (TEXT REFÓS) aprovat definitivament per la Comissió d'Urbanisme de Girona en la sessió de data 20 de desembre del 2000. A partir d'aquest Text Refós les antenes de radiocomunicació podran instal·lar-se en les següents zones de sòl urbà del nostre municipi: eixamples històrics, cases entremetgeres, front del Passeig del Mar, d'edificació aïllada plurifamiliar, edificació segons volumetria específica, industrial, comercial, subjecte a anterior ordenació volumètrica, equipaments i serveis. La mateixa modificació les prohibeix en les zones següents: casc antic, zona de conservació urbana i arquitectònica, zona d'edificació aïllada unifamiliar, zona d'edificació en camins rurals i ens edificis inclosos en el catàleg de protecció del patrimoni.

El contingut d'aquesta modificació s'incorpora textualment al POUM que actualment el municipi tramita i que ja ha superat l'aprovació inicial i es troba en període d'estudi de les al·legacions. Posteriorment l'Ajuntament podria redactar un pla especial específic per aquestes instal·lacions.

Pel que fa a les antenes objecte de la denúncia segons l'Informe Tècnic del 29 de desembre de 2005 ambdues tenen la llicència d'obres i la mediambiental que els fou concedida el 28 de novembre de 2002 i el 26 de març de 2003. Cap de les dues, però, ha passat el tràmit de Control Inicial.

El Decrets d'atorgament de Llicència d'activitat ambiental diuen textualment: "L'activitat no pot posar-se en funcionament fins que no s'hagi obtingut un pronunciament favorable de l'administració sobre l'actuació de control inicial. Aquest control s'efectuarà per una entitat col·laboradora de l'administració degudament autoritzada, que hauria de comprovar l'adequació de les instal·lacions al projecte autoritzat i al contingut d'aquesta llicència, fent les actuacions de presa de mostres, anàlisi i mesurament de les emissions i altres proves necessàries".

Es dona el cas, a més, que aquestes antenes estan sobre un edifici que té set plantes i que està fora d'ordenació, és a dir, la seva alçada és superior a la permesa en el Passeig del Mar on hi ha una previsió màxima de cinc plantes. Si això és així i ho confrontem amb el text de la Modificació esmentada en el seu punt 4.1 que diu: "*Les instal·lacions s'ubicaran a les cobertes planes d'edificis amb una alçada mínima de 9 metres o que tinguin construïda la planta baixa i dues plantes pis, i quedaran per dessota dels plans inclinats a 45 graus que arrenquin de la intersecció de les façanes i la cara superior de l'últim sostre, amb una alçada màxima total de 5 metres*" podríem, al menys preguntar-nos, si aquestes antenes compleixen normativa.

El descobriment d'aquestes situacions anòmales motivà una petita investigació sobre la situació general de les antenes en el nostre municipi que ens permet fer les següents afirmacions:

Totes les antenes de telefonia mòbil que hi ha al nostre municipi, estan pendent de passar l'esmentat Control Inicial. Previsiblement totes superarien aquest tràmit però, amb els corresponents Decrets de Llicències d'Activitats a la mà, hores d'ara, no haurien de funcionar.

Hi ha encara un cas més curiós que no ha estat objecte de denúncia: ens referim a l'antena situada en la cruïlla de l'Avinguda Catalunya amb el carrer 11 de setembre, sobre l'edifici de la Telefònica, difícilment passa desapercebuda atès les seves grans dimensions. Paradoxalment, perquè costa entendre que aquest enginy tan gran pugui passar desapercebut per l'Administració Local, no té la Llicència mediambiental perquè fou informada desfavorablement el 08.04.03. Malgrat l'Informe desfavorable que li barrava el pas per obtenir la Llicència aquesta instal·lació funciona sense que hi hagi hagut cap reacció municipal. Curiosament tampoc hem pogut localitzar l'esmentada antena en la plana web del "Ministerio de Industria", on sí que hi apareixen altres del nostre municipi que funcionen sense haver superat el Control Inicial imprescindible per la seva posada en funcionament.

Volem deixar constància de que aquesta no és l'única antena que funciona sense Llicència, però si, possiblement, la més vistosa.

Consideracions:

La modificació puntual esmentada ha adoptat, des del nostre punt de vista, un molt generós criteri "geogràfic", modulad únicament pel principi de conservació de patrimoni. Altres municipis varen intentar adoptar aquest mateix criteri i no ho aconseguiren perquè la pressió popular s'hi oposà.

Un cop feta la previsió urbanística l'Ajuntament no ha tingut cura de vigilar si aquestes instal·lacions se sotmetien al Control Inicial, condició imprescindible per iniciar la seva activitat. Aquesta passivitat municipal ha permès que funcionessin de manera il·legal durant anys, malgrat els requeriment d'alguns veïns.

Enfront d'aquest criteri geogràfic hi ha qui considera les antenes com una activitat industrial i d'acord amb aquest principi les considera incompatibles amb els habitatges de la mateixa manera que ho seria qualsevol taller industrial que s'ha d'ubicar, obligatòriament en zones industrials. Des d'on aquestes estacions de telefonia emeten a petites antenes situades estratègicament en diferents zones del municipi que per les seves dimensions disminueixen els riscos de les seves radiacions i garanteixen una cobertura digna.

L'Administració local té el deure de vetllar per la salut dels ciutadans que evidentment passa per davant del de no perjudicar els interessos econòmics de les empreses proveïdores.

La comunitat científica ofereix un espectacle absolutament inquietant pel ciutadà que els escolta: mentre n'hi ha que defensen el caràcter no nociu d'aquestes instal·lacions i precisen amb rigor de catèdric el nivell de perill; altres, tan científics com els primers, i amb no menys títols alerten, a la ciutadania del perill i discuteixen els nivells dels primers.

Entre els molts posicionaments científics val a recordar l'anomenada Declaració d'Alcalà, text que adjuntem en aquesta recomanació, i de la qual volem destacar l'afirmació inicial de que la radiació de microones polsants de baixa intensitat utilitzada actualment en telefonia mòbil "pot exercir en els organismes vius subtils influències no tèrmiques". I fonamenten aquesta afirmació

en dos fets: Per una banda les microones, que es defineixen per la seva intensitat i per la seva freqüència són sistemes oscil·latoris de transport d'energia. Per altra banda, el cos humà és un complex electroquímic d'exquisida sensibilitat quin control i funcionament ordenat són regulats per processos electrònics de diferents tipus, cadascun caracteritzat per una freqüència específica". I segueix "les freqüències de radiació incident des de l'exterior poden interferir amb les activitats biològiques endògenes de caràcter elèctric". A continuació explica abastament com es poden produir les alteracions d'acord amb els principis funcionals del nostre organisme.

Aquestes diferents valoracions científiques han provocat reaccions molt diverses. El Regne Unit permet una exposició de 10.000 microvats per centímetre quadrat, EE.UU 1000, Espanya 450, Alemanya 450, França 900, Bèlgica 225, Rússia 2,4, Hongria 10, Bulgària 10, Xina 6,6, Polònia 10, Itàlia 10, Suïssa 10, Luxemburg 2,4, Valònia 2,4, Salzburg 0,1, i Catalunya 250, Castella - La Mancha 10 en zones urbanes i 0.1 en zones sensibles i finalment Nova Gales del Sud (Nova Zelanda) 0.001. Tanta diferència evidencia que el ciutadà rep diferents proteccions segons la sensibilitat del qui el governa i el deixa immers en la més profunda de les perplexitats i aquest mateix ciutadà, quan pensa una mica més profundament acaba dient: "per si de cas preguem precaucions".

Desgraciadament aquesta visió científica coincideix amb la percepció mèdica que, en la mateixa direcció, alerta de l'aparició de noves patologies que coincideixen amb l'exposició a aquesta radiació. Els testimonis són massa nombrosos per no considerar-los. La Declaració d'Alcalà que adjuntem n'és una bona mostra i, evidentment, no l'única i qualsevol persona interessada en el tema podria ampliar, fàcilment, aquesta d'informació

Les contradiccions internes en el món científic i la unanimitat dels informes mèdics, han aconseguit que el ciutadà informat reaccionés i exigís a l'Administració més rigor a l'hora de establir les condicions per l'establiment de les antenes de telefonia mòbil. I fonamenten la seva exigència en el principi de precaució regulat pel Tribunal de Justícia Europeu segons el qual quan hi hagi incertesa respecte a l'existència i a la importància de riscos per a la salut de les persones, les institucions poden adoptar mesures de protecció sense haver d'esperar que la realitat i la gravetat dels riscos estiguin plenament confirmats.

En aquesta línia marxa també la Justícia del nostre país que en nombroses sentències es posiciona a favor de la prevenció.

És per tot això que aquest Síndic fa les següents recomanacions al Govern Municipal:

1. Que, mentre sigui vigent l'actual Modificació puntual del Pla general per a regular les instal·lacions de radiocomunicació, es vetlli pel compliment de tots els tràmits administratius que comporta i es clausurin les que funcionin de forma il·legal. És a dir que l'actuació municipal s'adeqüi a la jurisprudència dels Tribunals Superiors de Justícia que es pronuncien contundentment en els casos d'infracció urbanística, ja sigui dels paràmetres d'alçàries màximes o dels usos incompatibles amb una o altra determinada zona.
2. Que quan es redacti el Pla Especial per a regular les instal·lacions de radiocomunicació s'estudiï la possibilitat de donar a aquest equipament la qualificació d'industrials ubicant-les en les zones del municipi previstes com a tals.

3. Que en cas de no adoptar el criteri anterior i que es permetés la implantació d'aquesta activitat industrial en zona residencial s'adoptés un criteri molt més restrictiu que l'actual.

Palamós, a 3 de maig de 2006

Jordi Sistach i Roura
Síndic Municipal de Greuges